

KEKS KONFERENS 2022

11-13 MAJ 2022

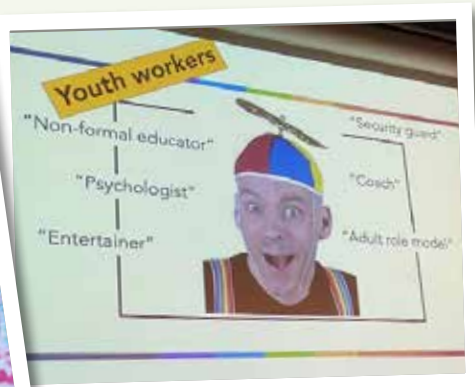
LINDHOLMEN, GÖTEBORG

Starkt ungdomsarbete

Jaarlijks congres jongerenwerk in Göteborg

11 - 13 MEI 2022

“Waartoe dient het jongerenwerk”?

Op uitnodiging van KEKS, het Zweedse jongerenwerkplatform (<http://www.keks.se/english>) bezocht ik het jaarlijkse congres jongerenwerk in Göteborg.

Samen met zo'n 600 jongerenwerkers uit Zweden en een internationaal gezelschap van jongerenwerkorganisaties uit Europa spraken we over de kwaliteit van het jongerenwerk, de ambities en de frustraties, en de hoop dat het jongerenwerk steeds meer een gewaardeerde partner wordt in het sociaal domein. Niet als onderdeel van jeugdzorg of van onderwijs maar als een zelfstandige professie voor de jeugd in het domein van welzijn en vrije tijd.

Hier volgt een samenvatting van de wijze waarop diverse landen het jongerenwerk inrichten en uitvoeren.

ZWEDEN

Jeugdbesteding in de vrije tijd was voor geen lange tijd geen hot item. Totdat er problemen ontstonden met jongeren. Toen kwam de aandacht maar ook de vraag: waartoe dient het jongerenwerk?

In Zweden bereikt het jongerenwerk zo'n 35 % van de jongeren en dat wordt voor 90 % door gemeenten gefinancierd. Sommige gemeenten bepalen dat er een jongerencentrum moet zijn, maar hebben geen idee wat je daar mee moet doen.

Jeugdbeleid wordt sterk vanuit volwassenen bedacht en invulling aangegeven, zonder zich af te vragen wat jongeren zelf graag willen in hun eigen vrije tijd. Zweden kent ook geen zelfstandige jeugdwet voor de jeugd, maar is onderdeel van een onderwijs en cultuur.

Door het platform van KEKS, met zo'n 70 lid organisaties is er duidelijker visie en doelen gekomen voor het jongerenwerk; KEKS heeft een digitaal logboek (<https://www.keks.se/the-logbook>) ontwikkeld, waarin je vrij precies kunt registreren wat je doet, en wat de output is van de activiteiten. Daardoor ontstaan er mooie benchmarken tussen de organisatie en op landelijk niveau, een sterk beleidsinstrument aldus Jonas Agdur adviseur van KEKS.

FINLAND

Van de 5,5 miljoen inwoners in Finland wonen in en rondom Helsinki zo'n 1,5 miljoen mensen, waaronder veel jongeren en migrantenjongeren. In de rest van het land treedt een grote vergrijzing op. Maar al in jaren 70 van de vorige eeuw kwam er een jeugdwet gericht op de participatie van jongeren en de invulling

van vrije tijd. Dat gaf een impuls om op lokaal niveau jongerencentra in te richten en activiteiten te ontplooien. En dat is ook terug te zien in de opleidingen voor het jongerenwerk, dat loopt van middelbaar tot masterniveau om te werken in het jeugd- en jongerenwerk in Finland.

Dat geeft trouwens wel concurrentie met the youth care die ook graag gebruik maakt van deze jongerenwerkers. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderwijs, de zorg en het Jeugd- en jongerenwerk, dat overigens wel tot goede samenwerking leidt.

(<https://www.hel.fi/helsinki/fi>)

Er is in Helsinki één wethouder voor jeugd, dat scheelt ook veel, want je loopt gewoon even bij hem binnen op het stadhuis, aldus Mikko Vatka, afdelingshoofd jeugd gemeente Helsinki. Er is ook veel jeugd-

werk vanuit de kerken en vanuit de NGO's zoals scouting en Ymca. In de Helsinki regio met zo'n 600.000 inwoners, werken zo'n 350 jongerenwerkers met en voor jongeren in de vrije tijd en zijn er stabiele relaties. Een risico is wel de schaalvergroting die op gemeentelijk niveau plaatsvindt, bureaucratie ligt op de loer. Op basis van de rechten van de mensen is een duidelijk curriculum gemaakt voor het jongerenwerk, met de vraag wat doen we wel en wat doen we niet. Jongerenwerkers werken wel structureel op de scholen en voeren samen programma's uit. Wat dan weer minder is, is het werken met het gezin van de kinderen en de jongeren.

Die opbouw van die samenwerking heeft wel zo'n 25 jaar geduurd voor hoe ver ze nu zijn gekomen. Overigens bestaat er nog wel een status verschil tussen leraren en jongerenwerker terwijl zij wel dezelfde

opleidingsniveau hebben. Scholen besteden wel zo'n 30% van hun budget aan inzet van jongerenwerkers! In de grotere steden hebben zij vooral zogenaamde "onestopcenter", en in Helsinki zijn daar er zo'n 40 van in de stad.

Toch moet het jongerenwerk ook in Finland strijden voor zijn bestaan en gebruikt daarvoor ambassadeurs uit andere sectoren. Overigens hoor je hen weinig spreken over samenwerking met politie. Een nader onderzoek waard, ook om dat eens te vergelijken met Nederland.

SLOVENIË

Een land met 2,2 miljoen inwoners en met Ljubljana als hoofdstad. En zo'n ruim 300.000 jongeren, in 200 gemeente. En wel een jeugdwet (vanaf 2010) gericht op ontwikkeling en talenten van jongeren in de vrije tijd. Maar helaas; met een totaal

“When do you get a real job”

budget van zo'n 2 miljoen euro, dus per jongeren zo'n 5 euro per jaar.

Er is geen speciale opleiding voor kinderen jongerenwerkers. En er zijn veel NGO'en die veel gebruik maken van de subsidies vanuit Europa (Erasmus plus).

Op gemeentelijk niveau is er weinig speciaal aandacht voor jeugdwerk. Ook de functie van jongerenwerkers is nog vaag; “when do you get a real job” vraagt een ouder aan zijn zoon die jongerenwerk doet.

Tegelijk zijn er wel mooie kleine centra in de grote steden; BOB (<http://www.zavod-bob.si>); en daar hebben de jongeren zelf een sleutel van het gebeuren en zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw. En ook bijzonder: de leraar van een school in de wijk neemt zijn kinderen mee naar het centrum om te

laten zien wat je daar zoal kunt doen. Ik ben benieuwd hoeveel leraren in Nederland weleens een jongeren centrum bij hun in de buurt van hun school hebben bezocht!

ZUID-TIROL

Deze provincie is sinds 1918 onderdeel van Italië en heeft sinds 1972 een autonoom parlement en wetgeving. Het is een officiële tweetalige provincie, met een Duitstalig parlement en een Italiaanse parlement, ieder met eigen wetten en regels. En dat leidt tot Duitstalig kinderopvang, scholen, en kinder- en jongerenwerk, net zoals het ook in het Italiaanse sprekende deel van de bevolking is geregeld. Het Duitse deel is voor kinder- en jongerenwerk wel een stuk beter geregeld. Er is geen landelijke wet jeugdwerk, maar wel een provincie die zegt dat elke gemeenschap kinder- en jongerenwerk dient te hebben, hoe klein het dorp ook is. In deze

regio zijn zo'n 50 jeugdcentra. Er is een centrum voor de jeugd voor de vrije tijd. Daarnaast zijn er ook ngo's voor de jeugd die vooral met vrijwilligers werken, denk aan bv scouting.

Het toerisme is een belangrijke sector in deze provincie en daarom wil men graag dat de jeugd niet teveel in de openbare ruimte verblijft. In de grootste stad Bolzano met 100.000 inwoners zijn zo 8 jongeren-centra verdeeld over de stad.

En de jongeren organiseren zelf ook activiteiten en vooral ook festivals. (<https://www.southtyrolmusicfestivals.com>). Daar leren zij enorm van, omdat zij de gehele Organisatie in handen hebben. Op basis van de Duitstalige jeugdwet heeft het jongerenwerk een handboek (www.netz.bz.it) gemaakt voor de wijze waarop

jongerenwerk kan worden ingericht, tot en met de inrichting van de ruimtes en wat je nodig hebt voor goed jongerenwerk. En de jongerenwerk organisaties zijn verenigd regionaal met een umbrella organisatie die zorgt voor deskundigheidsbevordering, kwaliteit en administratie en coaching.

Groot voordeel in Zuid-Tirol, de bestuurders vertrouwen geheel de jongerenwerker en hun activiteiten en financiering is structureel en langdurig. Daarbij wel opgemerkt: Zuid-Tirol is een rijke provincie, die geen steun nodig heeft van Europese subsidie of anderszins. Probleem is wel dat de salarissen van de jongerenwerker in vergelijking met andere sectoren als bv onderwijs laag is. Tegelijk is het mooi dat het onderwijs zelf in de jongeren-centrum komt, om daar workshops te doen met de kinderen en de jongerenwerkers.

IERLAND

De stad Dublin. Jongerenwerk is daar onderdeel van de gemeente (<https://cityofdublin.etb.ie/youth-services/>) En zij hebben de slogan "your place is your space." En dat is in een aparte wet geregeld, namelijk the youth act.

En er is een nationale youth strategie. Ierland spendeert zo'n 45 miljoen per jaar aan jeugdwerk op een bevolking van 7,2 miljoen inwoners. Niet voor zorg, maar voor welzijn en ontspanning voor de jeugd. Het jongerenwerk zelf wordt vooral uitgevoerd door inzet van vele lokale vrijwilligers, omdat ook in Ierland er een grote lokale betrokkenheid is van inwoners.

Tegelijk wordt wel evidenced based gewerkt en heeft Dublin zo'n 52 jeugdcentra op een totale bevolking van 540.000 inwoners.

"Your place is your space."

- JONGERENWERK DUBLIN

Maar Ierland kent ook problematiek als verslaving, schooluitval en criminaliteit en etnische problemen en werkloosheid. En zij stimuleren vooral talenten van jongeren om zo hen te ondersteunen in het vinden van werk, precies zoals de slogan "your place is your space".

Een mooi filmpje is hier te zien: https://www.youtube.com/watch?v=mcGdpqkn_Gk&list=PLBJFBaWrp-k4q0puMKnr0z0n8Pwk9SFP9&ab_channel=CDETB

